N°. 266. 1834

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zaturdag 8 November.

De Bredasche Courant *verschijnt geregeld zes malen per week. De afzending geschiedt des avonds*, franco *per post. De prijs, zoowel voor de eerste als tweede Uitgave, is ƒ 6 in de drie maanden. Alle Abonnementen eindigen met den laatsten van elk kwartaal, kunnende er tusschentijds geen Abonnement worden opgezegd. Advertentien worden geplaatst tegen 20 Cents den regel. Alle aanvragen, bestellingen of inzendingen moeten* franco *geschieden, zullende anders de port op rekening worden gesteld.*

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT

BRAGA. — De belgische berigten van heden houden niets anders dat eenige melding verdient, dan dat de belgische gezant te Londen *van de Weyer* eergisteren van Brussel weder naar Londen was vertrokken. Voorts melden de Brusselsche bladen dat de stedelijke regering van Brussel, met overleg van den plaatselijken militairen kommandant, eene buitengewone dienst voor het houden van nachtelijke patrouilles had geregeld, waarschijnlijk om de menigvuldige en tegenwoordig weder meer en meer toenemende diefstallen en inbraken eenigermate te keer te gaan.

— Naar uit Antwerpen wordt gemeld zou het belgisch bewind voornemens zijn eene galerij van schilderijen van levende meesters aan te leggen en daartoe reeds eenige schilderstukken, onder anderen een paar van den heer *van Brée*, *de Jonge Peretti* en *Rubens*, hebben aangekocht; waar deze schildergalerij geplaatst zou worden, wordt echter niet gemeld.

— De belgische genie is thans bezig aan het maken van het tracé voor het aan te leggen fort aan de Nethe, nabij Westerloo, ter plaatse genaamd Watereinde.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 99; Nap. 89; Sp. perpet. 47, 47¼; 3 pCt. 28¾; Braz. 78¼.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 4den November.

Nog altijd is men in dezelfde onzekerheid ten aanzien der benoeming van nieuwe leden voor den raad. Volgens den *Courrier Français* zouden [illegible] met ongenoegen [illegible] de heeren *Guizot* en *Thiers* verklaard, dat zij [illegible] hun ontslag zouden vragen. Volgens anderen is men in onderhandeling met den maarschalk *Mortier*.

— Heden morgen is alhier overleden de maarschalk *Moncey*, hertog van Conegliano en gouverneur der invaliden.

— Men heeft berigten uit Madrid ontvangen tot den 26sten October. In de zitting van de kamer der procérès van den vorigen dag werd er een protest gelezen van den voormaligen minister *Burgos*, die zich ten ernstigste beklaagde, over de wijze waarop men hem in eene vorige zitting had geweerd, als zijnde deze handelwijze strijdig met het koninklijk statuut, het reglement en de waardigheid der kamer. Bij de afgevaardigden werd op denzelfden dag door den minister van binnenlandsche zaken ter tafel gebragt een ontwerp van wet, houdende organisatie der stedelijke militie. Naar de hoofdbepalingen dier voordragt, zal deze burgerwapening bestaan uit alle mannelijke ingezetenen van 18 tot 50 jaren, voor zoo verre die immers eene zekere som in de rijksbelastingen betalen. De geheele instelling behoort tot de attributen van het burgerlijk gezag, ofschoon men in buitengewone omstandigheden ook de bevelen der militaire magt zal hebben op te volgen. De hoofdofficieren worden door de koningin benoemd. De velddienst, waartoe deze militie in tijd van oorlog zou kunnen geroepen worden, zal nimmer langer dan vier maanden duren.

— De bijzondere berigten van voornoemde dagteekening vermelden, dat de heer *Martinez de la Rosa* zoodanig aan eene borstkwaal lijdende was, dat de geneesheeren hem ernstig hadden aangeraden, zich eenigen tijd van het bestuur in te laten. Echter woonde hij nog dagelijks de zittingen der kamers bij. De minister van financien hield zich bezig met de redactie van een ontwerp van wet over de binnenlandsche schuld, terwijl de commissien der beide kamers nog altijd over de leening *Guebhard* twistende waren.

— Van de grenzen schrijft men andermaal, dat er op den 24sten der vorige maand tusschen *Zumala Carreguy* en den generaal *Cordova*, in de omstreken van Viana, een ernstig gevecht werd geleverd. De uitslag schijnt nog niet bekend.

— De *Moniteur* bevat heden een artikel, houdende dat het gouvernement besloten heeft de kamer een ontwerp van wet voor te leggen, waarbij de officieren die in het jaar 1831 in Belgischen dienst overgingen, even als hen toen door den minister van oorlog werd toegezegd, thans met behoud van den in vreemden dienst verkregen rang zullen kunnen terugkeeren. Men heeft zich namelijk bij nader onderzoek overtuigd, dat deze belofte geheel met de bestaande wetten in strijd was, en wil dus thans de tusschenkomst der wetgevende magt inroepen, om dezen misslag te herstellen.

— Volgens den *National* zal de heer *de Talleyrand*, in plaats van naar Londen terug te keeren, dezen winter in Italien gaan doorbrengen.

— De fondsen waren heden (4 *November*) genoteerd: 5 pCt. kont. 106,10; op tijd 106,30; 3 pCt. kont. 78,80; op tijd 79,05; Nap. renten kont. 96,15; op tijd 96,30; Sp. perpet. 5 pCt. 46⅞ [illegible]; 3 pCt. 28⅝; Cortes 43⅜.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 7den November.

Eergisteren avond, ten half acht uur, is Z. K. H. de Prins van Oranje, met Hoogstdeszelfs oudsten Zoon, uit het leger, te 's Hage aangekomen. Zaturdag werds H. K. K. H. de Prinses van Oranje, met Hoogstdezelves beide jongste Zonen en Prinses *Sophia* van Saxenland in de residentie terugverwacht.

— Woensdag avond ten 9 ure, is het lijk van den overleden jeugdigen Prins naar den Vorstelijken grafkelder te Delft overgebragt. Het lijk was geplaatst in een met zes paarden bespannen koets, waarin zich bevond, omringd door fakkeldragers, gevolgd werd door twee koetsen met vier paarden, waarin zich de officieren van het Huis van Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden gezeten waren. De trein werd geopend en gesloten door een detachement lansiers. Eenigen tijd te voren, had zich Z. Exc. de baron *de Mey van Streefkerk*, secretaris van Staat, vergezeld van den heer *Elias Schovel*, griffier der staten-generaal, naar Delft begeven, om bij de opening van den Koninklijken grafkelder tegenwoordig te zijn.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal is gisteren vergaderd geweest, en heeft zich vereenigd met het ontwerp van adres tot rouwbeklag aan den Koning, wegens het overlijden van Hoogstdeszelfs kleinzoon, Z. K. H. Prins *Willem Frederik Nicolaas Karel*, welk adres dingsdag ll. door de Tweede Kamer, in eene zitting met gesloten deuren, was aangenomen.

— Uit de Lage Zwaluwe ontvangen wij het volgend nader berigt van den ramp, welke die gemeente in den nacht van den 6den heeft getroffen heeft:

„Heden nacht ontstond aldaar en verdacht een allerhevigste brand, bij den bouwman *Adam Dubbens*, door welken niet minder dan negen huizen en bouwmansschuren, met graan, vlas, hooi en stroo gevuld, alsmede een timmermanswinkel, van eene groote kwantiteit houtwaren voorzien, in een zeer kort tijdsverloop, een prooi der vlammen werden. Voor zoo ver men voorts voorloopig had nagaan, zijn daarbij nog omgekomen, ten zes stuks jong hoornvee, een veulen; eene zeer belangrijke hoeveelheid, oude tarwe en rijpmeel verbrand; en is men thans de meeste der verbrande panden tegen brandschade verzekerd, [illegible] echter niet alle.

Door den felle zuiden wind, was de brand zoo hevig, dat deze in weinig tijds dermate toe, dat er zoo goed als niets van hunne goed is kunnen gebergd worden, [illegible] huisgezinnen, welker bewoners nauwelijks door de snel toenemende vlamme den nacht tijd hadden hun leven te beveiligen, bevinden zich thans geheel van hunne woningen beroofd en voor het grootste gedeelte in de diepste armoede gedompeld; gelukkig is niemand bij den brand omgekomen.

» Door de spoedig aangebragte hulp met de brandspuiten dezer gemeente, en de goede vigilantie der ingezetenen zoowel van de Hooge- als Lage-Zwaluwe, mogt het gelukken, den verderen voortgang van den brand tegen te gaan en de nabij staande gebouwen voor vernieling te bewaren; – de gevolgen hadden anderzins allernoodlottigst voor deze gemeente kunnen worden.

» De oorzaak van den brand is onbekend; de schade wordt op niet minder dan 25 à 30,000 guldens berekend."

— Naar wij vernemen beginnen de officieren van ons leger, bij den naderenden winter, er op bedacht te zijn, om zich tegen de verveling, in dat saizoen min of meer onafscheidelijk van het eenzame kantonnements-leven, te voorzien, door zich middelen van vermaking te scheppen, die de harmonie onderling en met de ingezetenen bevorderen, en tot het onderhouden van den goeden geest en het aangename van het gezellige verkeer dienstbaar zijn. Zoo is men onder anderen er op bedacht geweest, om in het lokaal *Tivoli*, te Tilburg, gedurende den aanstaanden winter, eenige bals bij inteekening te geven; terwijl er te Stratum, grootendeels door vrijwillige bijdragen van de in de omstreken van Eindhoven gekantonneerde officieren en van eenige ambtenaren en ingezetenen dier stad, eene zeer fraaije houten loods is opgerigt, bestemd voor muzijkale soirées en andere partijen, waartoe de heer kolonel *de Hart*, kommandant der 17de afdeeling infanterie, te Eindhoven gekantonneerd, het voortreffelijk muzijkkorps zijner afdeeling welwillend ter beschikking heeft gesteld. Zulke pogingen verdienen allerwege aanmoediging, want niets is voorzeker beter geschikt, dan dergelijke genoegens in het winter-kantonnements-verblijf, om het gezellige verkeer te veraangenamen en vooral om op het onderhouden van den goeden geest en de onderlinge eensgezindheid te werken.

— Uit Leeuwarden wordt van den 3den November gemeld, dat in den hof van den landman *A. E. de Jong*, te Tjerkgaast, een peerenboom wordt gevonden, waarvan men dezen zomer, in eenen tusschentijd van zes weken, aangaande de bloeijing en groeijing, tweemaal volwassene en rijpe peeren geplukt heeft. De laatstgenoemde, welke den 26sten September ll. van den boom zijn genomen, zijn gegroeid op de scheuten, welke dezelve dit jaar heeft voortgebragt.

— Een brief, van een fransch officier uit het kamp van St. Omer geschreven en in de fransche en belgische dagbladen overgenomen, maakt gewag van de bijzondere gestrengheid, waarmede gewaakt wordt, dat de militairen geen omgang met burger personen hebben. Reeds eenigen tijd geleden, hadden wij van een persoon, die onlangs in Frankrijk gereisd had, opmerkelijke bijzonderheden vernomen, omtrent deze taktiek van het *burger*-koningschap. De maarschalk *Soult* moet zelfs, tijdens hij nog minister van oorlog was, dezen maatregel uiterst ver gedreven hebben. In sommige plaatsen was het zelfs aan de officieren verboden, om in de koffijhuizen of op andere openbare plaatsen in eenige aanraking met burgers te komen. Dit heet nu eene *burger*-monarchy, eene gelukkige omkeering van zaken, de gerustheid waarmede de *burger*-koning het voortdurend bestaan der weldadige instellingen en milde beginselen der julijomwenteling, en daarmede de toekomst te gemoet ziet. – Het is maar hoe men het begrijpen wil.

— Het *Journal des Débats* bevat een brief uit Berlijn, waarin gemeld wordt, dat de Prins van Pruissen, bij zijn jongst bezoek aan Keizer *Nicolaas*, dezen laatsten zoodanig veranderd vond, dat hij den Keizer overreedde, om een van de beste Berlijnsche geneesheeren over zijne gezondheid te raadplegen, die dan ook, volgens dienzelfden brief, per post naar Petersburg vertrokken is. Met schijnbaar medelijden, *et dans un ton patelin*, voegt het Journal er bij, dat men vreest voor eene *long-affectie*, die aan den ridderlijken *Nicolaas* geen lang leven voorspelt! In hetzelfde nommer vonden wij een berigt, dat Koning *Lodewijk Philips* thans de volmaaktste gezondheid geniet! Wij zeggen er *proficiat* op, en blijven op de longen van den ridderlijken *Nicolaas* vertrouwen. Ondertusschen moeten wij hier eene opmerking in het midden brengen; ze is deze: Slechts weinige dagen geleden, vóór dat bovengemelde tijding in het ministeriele blad verscheen, had een der legitimistische fransche bladen een artikeltje geleverd, waarin bij het dood voorkomen, sprekende van den dood van dom *Pedro*, van den val van *Lodewijk Philips*, en het kogelgevaar waaraan *Leopold*, bij gelegenheid eener groote revue, ontsnapt was, als of de *mot* in de revolutionnaire vorsten was gevlogen. Zou het bovenstaand artikeltje van het Journal ook tot antwoord het laatste artikel moeten dienen? Wij weten het niet, doch houden het er toch voor, dat het laatstbedoeld artikel niet zoo geheel ongegrond is.

— Wij hebben reeds vroeger gemeld, dat de generaal *Prisse*, *l'homme à tout faire*, de factotum van het Belgische koningschap, vermoedelijk naar Spanje zal vertrekken, als zaakgelastigde der Belgische omwenteling, bij de koningin-regentesse van Spanje. Een der Belgische bladen meldt, dat de heer *Nothomb*, nog eenige exemplaren van zijne *histoire de la révolution Belge* prachtig in *ezelsvel* heeft laten inbinden, om aan de Regentesse, en eenige Spaansche grandes, door tusschenkomst van den generaal *Prisse*, ten geschenke te zenden. De generaal zal zich moeten haasten, om de regentes nog in haar koninklijk paleis aan te treffen, ten einde haar het fraaije boekgeschenk te overhandigen. Het is zeer galant van den historieograaf der Belgische omwenteling, om aan de regentesse zulk eene geschikte en toepasselijke lectuur te bezorgen, op eene vervelende reize, die of *don Carlos*, of *Mina*, of de Spaansche *democraten* haar wel eens binnen kort konden doen ondernemen.

— Uit de onlangs te Londen in het licht gegeven beschrijving eener reize door Zuid-Amerika ontleenen wij het volgende:

» In de steenovens rondom Monte-Video worden beenderen, hoeven en andere dergelijke dierlijke overblijfselen als brandstof gebezigd. Een oud ingezeten van Buenos-Ayres heeft mij zelfs verhaald dat hij aan de eigenaars der steenovens menigmaal eene gansche kudde schapen, ten beloope soms van twee duizend stuks voor 1 schelling 6 stuivers engelsch, per hoofd verkocht heeft, eenig en alleen om tot brandstof te verstrekken. De voornaamste rijkdom der grondeigenaars bestaat in vee; en in deze uitgestrekte vlakten zwerven ossen, paarden, honden, struisvogels en allerlei wild vrijelijk rond en voederen zich van grasgewassen en bladeren. Het vleesch der ossen wordt meerendeels in eenen gedroogden staat bewaard en verzonden; de huid wordt door de inlanders tot verschillende einden gebruikt; zij vervaardigen daarvan zakken, manden, paardentuig, touw, zittingen van stoelen, enz. De huid van de poten der paarden, door wrijving zacht en buigzaam gemaakt zijnde, wordt tot het vervaardigen van laarzen gebezigd. Onder de verschillende einden, waartoe de ossenhuiden dienen, is ook dat van strafoefening begrepen. Men verhaalt dat boosdoeners in versche huiden worden genaaid, alleenlijk hoofd en hals daar buiten blijvende, waarna zij in dien toestand aan de werking der brandende zonnestralen worden blootgesteld. Ten gevolge der drooging, welke de huid door de zonnehitte ondergaat, trekt dezelve te zamen en perst den misdadiger op eene verschrikkelijke wijze, zoodra het nacht wordt, en de delinkwent intusschen niet den geest heeft gegeven, wordt de huid zachter en wijder, ten gevolge der vochtiger nachtlucht, doch de tweede dag eindigt stellig zijne folteringen."

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 4den November.

Z. M. de keizer van Rusland is den 17den October uit Moskou vertrokken, om zich naar Jaroslaw, Kostroma en Nischnei Nowgorod te begeven. Men verwachtte den keizer, die alleen door den graaf *Benkendorf* en den [illegible] overste *von Rauch* vergezeld werd, binnen tien of twaalf dagen te Moskou terug, daar dezelve, volgens het berigt, zijn vroeger voornemen om nog naar Kasan en verder in het binnenste des rijks te reizen, stellig heeft laten varen.

In berigten uit Berlijn wordt op nieuw gesproken van de aanstaande komst des keizers in die hoofdstad.

— Men schrijft uit Warschau van 28 oct., dat de keizer van Rusland aan al de leden van het kriminele geregtshof in de thans afgeloopen zaak der opstandelingen, onderscheidene belooningen heeft toegekend, zoo mede aan al degenen, die, toen in november 1830 te Warschau de revolutie uitbarstte, aan hunnen pligt getrouw blijvende, zich tot het uiterste tegen de overmagt der muiters hebben verweerd.

— Op den 30sten der vorige maand is de zitting der Saksische stenden, die meer dan anderhalf jaar geduurd heeft, te Dresden gesloten. De beide kamers werden door den Koning en den Prins mede-regent in de troon-zaal ontvangen, waar de minister *von Lindenau* haar dank zeide voor den ijver, waarmede 's lands belangen werden bevorderd.

— Uit Weenen schrijft men, van den 27sten, het navolgende:

» Z. K. H. de Kroonprins van Beijeren is nog niet van Pest terug. Intusschen heerscht er, door de aanwezigheid van verschillende andere hooge personen, zoo als van den aartshertog *Reinier*, den hertog *van Modena*, de hertogin *van Angoulême*, de familie van den aartshertog *Palatyn*, in de keizerlijke burgt eene groote levendigheid. 's Middags aan tafel zijn er zelden minder dan dertig personen van de Keizerlijke familie tegenwoordig.

» Naar men verneemt, is de baron *von Brockhausen*, die sedert den dood van den baron *von Maltzahn*, den post van Pruissisch gezant bij ons kabinet waarnam, door zijn' Souverein tot buitengewoon en gevolmagtigd minister bij het Zweedsche hof benoemd geworden."

— Uit Rome meldt men van 23 October:

» De Paus wil zijn verblijf te Castel Gandolfo bekorten, en keert welligt nog heden herwaarts terug. Hij heeft in genoemd lustslot verscheiden aanzienlijke personen ontvangen, onder anderen den baron *Rothschild*. De aanwezigheid van dezen bankier heeft reeds tot het gerucht aanleiding gegeven, dat er over eene nieuwe lee-

ning onderhandeld wierd. Dit kan op goede gronden tegengesproken worden. De schatbewaarder monsignor *Toski* heeft verklaard, dat hij dit jaar, zonder onvoorziene omstandigheden, de uitgaven met de inkomsten kon bestrijden. Bij verschillende takken van beheer moest tegenwoordig veel bezuinigd worden; ook zal voortaan al het geld uit de provinciale kassen in klinkende munt naar Rome moeten worden overgemaakt, en niet meer, zoo als voorheen, in wissels, waardoor de regering dikwijls verliezen leed. Bij zulke uitzigten schijnen onze geldmiddelen toch niet in zulk een slechten staat te zijn, als de buitenlandsche bladen opzettelijk berigten.

— De *Moniteur Ottoman* van den 10den october levert het volgende artikel, dat, in verband met de bijzondere berigten dezer dagen uit Konstantinopel ontvangen, wellige opmerking verdient:

» Op het hoofd van den staat rust de verpligting om voor het welzijn en de rust zijner onderdanen te zorgen. Dit beginsel werd door Z. H. steeds op den voorgrond gesteld, en de provinciale gouverneurs [illegible] bevonden, werden met weldaden overladen. Het was ook met dit oogmerk en om de algemeene rust te bevorderen, dat Z. H. besloot eenige provincien bij Egipte te voegen, en die alle onder het bestuur van *Mehemed*-Ali Bassa te vereenigen. Men kon zeer billijkheid [illegible] het Ottomanische Rijk verwachten. — Intusschen zijn er in Syrien, en in de omstreken van [illegible], tusschen de inwoners en de Egiptische autoriteiten, ernstige twisten uitgebroken. Deze werden, volgens bijzondere berigten, door al te drukkende belastingen veroorzaakt, want de gouverneur van Egipte heeft tot heden geene officiele tijding daarvan aan de regering doen geworden. Daar echter de staat van zaken reeds zoo bedenkelijk werd, dat de gouverneur van Egipte, Alexandrien verlatende, zich in persoon naar Jaffa meende te moeten begeven, zoo kon de Sultan het vergieten van muzelmansch bloed in het midden zijner staten niet wel onverschillig aanzien. Z. H. heeft zoodanige maatregelen genomen, als door omstandigheden gevorderd worden.

— De fondsen waren te Weenen 27sten October genoteerd: 5 pct. Metall. 99⅞; 4 pct. 91⅞; Bankactien 1259.

Uitzetting der kleine huurders uit hunne woningen, krachtens Art. 806, W. v. B. R.

EERSTE ARTIKEL.

Ter gelegenheid van eene voorloopige ontwikkeling, door den Heer van Rappard, van zijn in de jongste openbare zitting der Staten-Generaal gedaan voorstel, heeft de Heer Faers het woord opgevat, en [illegible] bekend gemaakt met eene door de regtbank van [illegible] wijze van handeling, welke hij, [illegible] de hoedanigheid van *hulpmiddel* gaf, en waardoor de bewoners van kleine huizen, bij gebreke van betaling van belasting of van huurloon, werden uitgezet, krachtens eene, in *référé*, van den Voorzitter der regtbank verkregene ordonnantie. Het is aan dat geëerde lid voorgekomen, dat de artikelen 806 en volgende van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering, genoegzame stof gaven tot wettiging van den onlangs in praktijk gebragten maatregel. Met alle verschuldigde achting aan de [illegible] regtswetenschap van dien achtenswaardigen persoon, zij het ons vergeven, dat wij in een dergelijk gevoelen niet kunnen instemmen, en dat wij meenen eenige bedenkingen daaromtrent te mogen bekend maken. — Wij zullen ons in deze bepalen tot het kort onderzoek, of het gebruik maken van het regtsmiddel der *référé* in deze ligt in den geest des wetgevers; met andere woorden, of de in gebruik gebragte maatregel op de billijkheid en het goed regt gegrond is, om daarna, meer bepaaldelijk na te gaan, of de wet zelve het middel wettigt. Hoe wenschelijk het soms ook moge zijn, om »kort regt" in te voeren in sommige gevallen, zoo moet echter de vraag op den voorgrond staan, of men niet bijgeval den willekeur voorstaat, als men regtsmiddelen in zwang brengt, door geene wetsbepaling *uitdrukkelijk* bevolen; en wij gelooven dat noch de geest des wetgevers, noch de letter der wet het uitzetten van huurders uit hunne woningen op eene bloote *ordonnance* in *référé* gedoogt. Al wat buiten de gewone manier van handelen geschiedt, trekt onwillekeurig de aandacht van het publiek tot zich; en de bepaling, voorkomende in het voorstel van den Heer van Rappard, om den verhuurder, behalve voor de betaalde belastingschuld des huurders, ook nog voor de achterstallige huurpenningen regt van PARATE EXECUTIE, in voege zoo als zulks ten voordeele der administratie geschiedt, toe te staan, heeft voorzeker [illegible] moeten voorkomen. Dit heeft geene toepassing voor wat het treden in de regten der administratie betreft, ten belooge van de betaalde belastingschulden, want zulks vindt grond in de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek, en de verleening van min kostbare middelen van executie kan te dien opzigte op regt en billijkheid gegrond schijnen; maar het is geheel anders voor wat de uitwinning en uitzetting voor achterstallige huurpenningen aangaat. De wet heeft de regten van huur en verhuur naauwkeuriglijk bepaald, en zoo er al het een en ander daaromtrent te wenschen overblijft, zoo wettigt zulks geenszins het gebruik maken van niet door de wet geautoriseerde *hulpmiddelen*. Zij heeft geen onderscheid gemaakt tusschen de huur en verhuur van groote of van kleine huizen, en dat kon zij ook niet, zonder ten nadeele der mindere klassen en ten voordeele van meer vermogenden voorregten daar te stellen, waardoor zij inbreuk zoude maken op het beginsel van gelijkheid voor de wet. De meerdere of mindere huurwaarde, de meerdere of mindere grootheid der woningen, gaat den wetgever niet aan; deze betreffen alleen den huurder en verhuurder; zij dienen alleen te regelen de wederkeerige regten en verpligtingen en de wijze van regtsvordering deze punten betreffende; doch zij mag geen onderscheid maken omtrent de hoeveelheid der huurwaarde, voor wat de middelen van executie betreft. Derwijze zoude de willekeur de plaats van het regt vervangen, en de min vermogende in eenen slechteren toestand geplaatst worden dan de meer vermogende. Of zoude de bepaling der huurwaarde, in verband tot de middelen van executie, niet zuiver willekeurig zijn? Men werpe niet op, dat de kostbaarheid der procedure den verhuurder noodzaakt om, of groote geldsommen te spillen, of zijns ondanks, een huurder in zijne woning te laten, die in stede van geld op te brengen, nog voor hem betalen laat; want daarop past het antwoord: » Vermindert in dat geval de hooge prijs der registratie en zegelregten; staat toe, dat in dergelijke zaken het ministerie der procureurs voor den gedaagde althans niet gevorderd wordt, of vermindert in dat geval derzelver loon van verdiensten; maar stelt de kleine huurders niet buiten de wet, door middelen tegen hen te verleenen, welke meer huurprijs betalende personen niet hebben te duchten. Het is dus niet *in de middelen van executie*, maar in de *mindere kostbaarheid* derzelfde middelen, dat het moet gevonden worden. En die *mindere kostbaarheid* laat zich aanprijzen door de billijkheid. De wet heeft geen onderscheid gemaakt tusschen de groote en kleine huurders; de hoogte der huurwaarde heeft geene verschillen van regten, noch verpligtingen daargesteld; en dus mag men die niet zoeken, waar de wet zulks niet gewild heeft. Boventien is de aanmerking niet geheel te veronachtzamen, dat de verhuurders van kleine woningen weten, aan welke gevaren, vooral van *non-betaling*, zij blootstaan; maar daarentegen verhuren zij ook tegen hoogeren prijs hunne vertrekken of kleine woonhuizen, zoodat, als men de afzonderlijke wekelijksche huur bij 't jaar zamentrok, die huurprijs ruim voldoende zoude zijn, om een dikwerf *presumtief deficit* te dekken. Regtsmiddelen in handen te geven, wier gebruik nooit dan met de meeste behoedzaamheid zoude moeten worden aangewend, en waarvan de controle dikwijls hoogst moeijelijk is, schijnt dus afgekeurd te moeten worden; en daartoe bestaat ook volstrekt geene noodzakelijkheid, als men de hooge registratie- en zegelregten verminderde, en het ministerie van procureurs, of facultatief, of min kostbaar maakte. Het gevolg daarvan zoude dan natuurlijk wezen, eene vermindering van griffie-regten, en van kosten van deurwaarder bij executie, en dan zoude, op eene *wettige wijze*, bereikt zijn, wat de verhuurders van kleine woningen verlangen; min kostbare middelen ter uitzetting van huurders, welke aan hunne verpligtingen niet voldoen.

Wij hebben alzoo kortelijk het een en ander bijgebragt, 't welk naar ons gevoelen moet bevestigen, dat, waar de wet zwijgt, het noch in derzelver geest of bedoeling is, om een buitengewoon regtsmiddels van executie tegen de huurders van kleine woningen te verleenen. Laat ons nu overgaan tot het onderzoek, of het uitzetten van kleine huurders, krachtens eene bloote *ordonnantie* van den Voorzitter (*of van den régter, welke hem vervangt*) in *référé* bekomen, gewettigd wordt door de artikels 806 en volg. van het wetboek van burgerlijke regtsvordering. — Dit zal de inhoud uitmaken van ons eerstvolgend artikel.

Berigten uit het gebied van Kunsten en Nijverheid.

Nog iets over het vervaardigen van laken uit wollen lompen. — In N° [illegible] hebben wij berigt gegeven van een geheel nieuwen tak van goedkoope lakenfabricatie, in de nabijheid van Leeds in Engeland. Wij kunnen er thans nog bijvoegen, dat het op deze wijze bekomen laken, gelijk reeds gezegd werd, wel niet zeer vast en sterk is, maar toch zeer geschikt is voor kussens, schoenen, muilen en dergelijke dingen. Eene groote fabrijk van dezen aard wordt nu gevonden digt bij Batley; en welke uitgebreidheid deze fabricatie [illegible] heeft, blijkt daaruit, dat tegen-

» Door de spoedig aangebragte hulp met de brandspuiten dezer gemeente, en de goede vigilantie der ingezetenen zoowel van de Hooge- als Lage-Zwaluwe, mogt het gelukken, den verderen voortgang van den brand tegen te gaan en de nabij staande gebouwen voor vernieling te bewaren; – de gevolgen hadden anderzins allernoodlottigst voor deze gemeente kunnen worden.

» De oorzaak van den brand is onbekend; de schade wordt op niet minder dan 25 à 30,000 guldens berekend.”

— Naar wij vernemen beginnen de officieren van ons Leger, bij den naderenden winter, er op bedacht te zijn, om zich tegen de verveling, in dat saizoen min of meer onafscheidelijk van het eenzame kantonnements-leven, te voorzien, door zich middelen van vermaking te scheppen, die de harmonie onderling en met de ingezetenen bevorderen, en tot het onderhouden van den goeden geest en het aangename van het gezellige verkeer dienstbaar zijn. Zoo is men onder anderen er op bedacht geweest, om in het lokaal *Tivoli*, te Tilburg, gedurende den aanstaanden winter, eenige bals bij inteekening te geven; terwijl er te Stratum, grootendeels door vrijwillige bijdragen van de in de omstreken van Eindhoven gekantonneerde officieren en van eenige ambtenaren en ingezetenen dier stad, eene zeer fraaije houten loods is opgerigt, bestemd voor muzijkale soirées en andere partijen, waartoe de heer kolonel *de Hart*, kommandant der 17de afdeeling infanterie, te Eindhoven gekantonneerd, het voortreffelijk muzijkkorps zijner afdeeling welwillend ter beschikking heeft gesteld. Zulke pogingen verdienen allerwege aanmoediging, want niets is voorzeker beter geschikt, dan dergelijke genoegens in het winter-kantonnements-verblijf, om het gezellige verkeer te veraangenamen en vooral om op het onderhouden van den goeden geest en de onderlinge eensgezindheid te werken.

— Uit Leeuwarden wordt van den 3den November gemeld, dat in den hof van den landman *A. E. de Jong*, te Tjerkgaart, een peerenboom wordt gevonden, waarvan men dezen zomer, in eenen tusschentijd van zes weken, aangaande de bloeijing en groeijing, tweemaal volwassene en rijpe peeren geplukt heeft. De laatstgenoemde, welke den 26sten September ll. van den boom zijn genomen, zijn gegroeid op de scheuten, welke dezelve dit jaar heeft voortgebragt.

— Een brief, van een fransch officier uit het kamp van St. Omer geschreven en in de fransche en belgische dagbladen overgenomen, maakt gewag van de *bijzondere* gestrengheid, waarmede gewaakt wordt, dat de militairen geen omgang met burger personen hebben. Reeds eenigen tijd geleden, hadden wij van een persoon, die onlangs in Frankrijk gereisd had, opmerkelijke bijzonderheden vernomen, omtrent deze taktiek van het *burger*-koningschap. De maarschalk *Soult* moet zelfs, tijdens hij nog minister van oorlog was, dezen maatregel uiterst ver gedreven hebben. In sommige plaatsen was het zelfs aan de officieren verboden, om in de koffijhuizen of op andere openbare plaatsen in eenige aanraking met burgers te komen. Dit heet nu eene *burger*-monarchy, eene gelukkige omkeering van zaken, de gerustheid waarmede de *burger*-koning het voortdurend bestaan der weldadige instellingen en milde beginselen der julijomwenteling en daarmede de toekomst te gemoet ziet! – Het is maar hoe men het begrijpen wil.

— Het *Journal des Débats* bevat een brief uit Berlijn, waarin gemeld wordt, dat de Prins van Pruissen, bij zijn jongst bezoek aan Keizer *Nicolaas*, dezen laatsten zoodanig veranderd vond, dat hij den Keizer overreedde, om een van de beste Berlijnsche geneesheeren over zijne gezondheid te raadplegen, die dan ook, volgens dienzelfden brief, per post naar Petersburg vertrokken is. Met schijnbaar medelijden, *et dans un ton patelin*, voegt het Journal er bij, dat men vreest voor eene *long-affectie*, die aan den ridderlijken *Nicolaas* geen lang leven voorspelt! In hetzelfde nommer vonden wij een berigt, dat Koning *Lodewijk Philips* thans de volmaaktste gezondheid geniet! Wij zeggen er *proficiat* op, en blijven op de longen van den ridderlijken *Nicolaas* vertrouwen. Ondertusschen moeten wij hier eene opmerking in het midden brengen; ze is deze: Slechts weinige dagen geleden, vóór dat bovengemelde tijding in het ministeriele blad verscheen, had een der legitimistische fransche bladen een artikeltje geleverd, waarin bij het deed voorkomen, sprekende van den dood van dom *Pedro*, van den val van *Lodewijk Philips*, en het kogelgevaar waaraan *Leopold*, bij gelegenheid eener groote revue, ontsnapt was, als of de *mot* in de revolutionnaire vorsten was gevlogen. Zou het bovenstaand artikeltje van het Journal ook tot antwoord het laatste artikel moeten dienen? Wij weten het niet, doch houden het er toch voor, dat het laatstbedoeld artikel niet zoo geheel ongegrond is.

— Wij hebben reeds vroeger gemeld, dat de generaal *Prisse*, *l'homme à tout faire*, de factotum van het Belgische koningschap, vermoedelijk naar Spanje zal vertrekken, als zaakgelastigde der Belgische omwenteling, bij de koningin-regentesse van Spanje. Een der Belgische bladen meldt, dat de heer *Nothomb*, nog eenige exemplaren van zijne *histoire de la révolution Belge* prachtig in *ezelsvel* heeft laten inbinden, om aan de Regentesse, en eenige Spaansche grandes, door tusschenkomst van den generaal *Prisse*, ten geschenke te zenden. De generaal zal zich moeten haasten, om de regentes nog in haar koninklijk paleis aan te treffen, ten einde haar het fraaije boekgeschenk te overhandigen. Het is zeer galant van den historieograaf der Belgische omwenteling, om aan de regentesse zulk eene geschikte en toepasselijke lectuur te bezorgen, op eene vervelende reize, die of *don Carlos*, of *Mina*, of de Spaansche *democraten* haar wel eens binnen kort konden doen ondernemen.

— Uit de onlangs te Londen in het licht gegeven beschrijving eener reize door Zuid-Amerika ontleenen wij het volgende:

» In de steenovens rondom Monte-Video worden beenderen, hoeven en andere dergelijke dierlijke overblijfselen als brandstof gebezigd. Een oud ingezeten van Buenos-Ayres heeft mij zelfs verhaald, dat hij aan de eigenaars der steenovens menigmaal eene gansche kudde schapen, ten beloope soms van twee duizend stuks voor 1 schelling 6 stuivers engelsch, per hoofd verkocht heeft, eenig en alleen om tot brandstof te verstrekken. De voornaamste rijkdom der grondeigenaars bestaat in vee; en in deze uitgestrekte vlakten zwerven ossen, paarden, honden, struisvogels en allerlei wild vrijelijk rond en voederen zich van grasgewassen en bladeren. Het vleesch der ossen wordt meerendeels in eenen gedroogden staat bewaard of verzonden; de huid wordt door de inlanders tot verschillende einden gebruikt; zij vervaardigen daarvan zakken, manden, paardentuig, touw, zittingen van stoelen, enz. De huid van de poten der paarden, door wrijving zacht en buigzaam gemaakt zijnde, wordt tot het vervaardigen van laarzen gebezigd. Onder de verschillende einden, waartoe de ossenhuiden dienen, is ook dat van strafoefening begrepen. Men verhaalt dat boosdoeners in versche huiden werden genaaid, alleenlijk hoofd en hals daar buiten blijvende, waarna zij in dien toestand aan de werking der brandende zonnestralen worden blootgesteld. Ten gevolge der drooging, welke de huid door de zonnehitte ondergaat, trekt dezelve te zamen en perst den misdadiger op eene verschrikkelijke wijze; zoodra het nacht wordt, en de delinkwent intusschen niet den geest heeft gegeven, wordt de huid zachter en wijder, ten gevolge der vochtiger nachtlucht, doch de tweede dag eindigt stellig zijne folteringen.”

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 4den November.

Z. M. de keizer van Rusland is den 17den October uit Moskou vertrokken, om zich naar Jaroslaw, Kostroma en Nischnei Nowgorod te begeven. Men verwachtte den keizer, die alleen door den graaf *Benkendorf* en den pruisischen overste *von Rauch* vergezeld werd, binnen tien of twaalf dagen te Moskou terug, daar denzelve, volgens het berigt, zijn vroeger voornemen om nog naar Kasan en verder in het binnenste des rijks te reizen, stellig had laten varen.

In berigten uit Berlijn wordt op nieuw gesproken van de aanstaande komst des keizers in die hoofdstad.

— Men schrijft uit Warschau van 28 oct., dat de keizer van Rusland aan al de leden van het kriminele geregtshof in de thans afgeloopen zaak der opstandelingen, onderscheidene belooningen heeft toegekend; zoo mede aan al degenen, die, toen in november 1830 te Warschau de revolutie uitbarstte, aan hunnen pligt getrouw blijvende, zich tot het uiterste tegen de overmagt der muiters hebben verweerd.

— Op den 30sten der vorige maand is de zitting der Saksische stenden, die meer dan anderhalf jaar geduurd heeft, te Dresden gesloten. De beide kamers werden door den Koning en den Prins mede-regent in de troon-zaal ontvangen, waar de minister *van Lindenau* haar dank zeide voor den ijver, waarmede 's lands belangen werden bevorderd.

— Uit Weenen schrijft men, van den 27sten, het navolgende:

» Z. K. H. de Kroonprins van Beijeren is nog niet van Praag terug. Intusschen heerscht er, door de aanwezigheid van verscheidene andere hooge personen, zoo als van den aartshertog *Reinier*, den hertog *van Modena*, de hertogin *van Angoulême*, de familie van den aartshertog *Palatyn*, in de keizerlijke burgt eene groote levendigheid. 's Middags aan tafel zijn er zelden minder dan dertig personen van de Keizerlijke familie tegenwoordig.

» Naar men verneemt, is de baron *von Brockhausen*, die, sedert den dood van den baron *von Maltzahn*, den post van Pruissisch gezant bij ons kabinet waarnam, door zijn' Souverein tot buitengewoon en gevolmagtigd minister bij het Zweedsche hof benoemd geworden.”

— Uit Rome meldt men van 23 October:

» De Paus wil zijn verblijf te Castel Gandolfo bekorten, en keert welligt nog heden herwaarts terug. Hij heeft in genoemd lustslot verscheiden aanzienlijke personen ontvangen, onder anderen den baron *Rotschild*. De aanwezigheid van dezen bankier heeft weder tot het gerucht aanleiding gegeven, dat er over eene nieuwe lee-

ning onderhandeld wierd. Dit kan op goede gronden tegengesproken worden. De schatbewaarder monsignor *Toski* heeft verklaard, dat hij dit jaar, zonder onvoorziene omstandigheden, de uitgaven met de inkomsten kon bestrijden. Bij verschillende takken van beheer moet tegenwoordig veel bezuinigd worden; ook zal voortaan al het geld uit de provinciale kassen in klinkende munt naar Rome moeten worden overgemaakt, en niet meer, zoo als voorheen, in wissels, waardoor de regering dikwijls verliezen leed. Bij zulke uitzigten schijnen onze geldmiddelen toch niet in zulk een slechten staat te zijn, als de buitenlandsche bladen opzettelijk berigten."

— De *Moniteur Ottoman* van den 10den october levert het volgende artikel, dat, in verband met de bijzondere berigten dezer dagen uit Konstantinopel ontvangen, willige opmerking verdient:

» Op het hoofd van den staat rust de verpligting om voor het welzijn en de rust zijner onderdanen te zorgen. Dit beginsel wordt door Z. H. steeds op den voorgrond gesteld, en de provinciale gouverneurs [illegible] ook gehouden worden met weldaden overladen. Het was ook met dit oogmerk en om de algemeene rust te bevorderen, dat Z. H. besloot eenige provincien bij Egypte te voegen, en die alle onder het bestuur van *Mehemed* Ali Bassa te vereenigen. Men kon naar billijkheid van dezen [illegible] [illegible] ook niet anders dan geheel het Ottomanische Rijk verwachten. — Intusschen zijn er in Syrien, en in de omstreken van [illegible], tusschen de inwoners, en de Egyptische autoriteiten, ernstige twisten uitgebroken. Dezelve werden, volgens bijzondere berigten, door al te drukkende belastingen veroorzaakt, want de gouverneur van Egypte heeft tot heden geene officiele tijding daarvan aan de regering doen geworden. Daar echter de staat van zaken reeds zoo bedenkelijk werd, dat de gouverneur van Egypte, Alexandrien verlatende, zich in persoon naar Jaffa meende te moeten begeven, zoo kon de Sultan het vergieten van menschenbloed in het midden zijner staten niet wel onverschillig aanzien. Z. H. heeft zoodanige maatregelen genomen, als door omstandigheden gevorderd worden.

— De fondsen waren te Weenen 27sten October genoteerd: 5 pct. Metall. 99⅞; 4 pct. 91⅛; Bankactien 1259.

Uitzetting der kleine huurders uit hunne woningen, krachtens Art. 806, W. v. B. R.

EERSTE ARTIKEL.

Ter gelegenheid van eene voorloopige ontwikkeling, door den Heer van Rumm, van zijn in de jongste openbare zitting der Staten-Generaal gedaan voorstel, heeft de Heer Faars het woord op[illegible] de regt[illegible] wijze van [illegible] van *hulpmiddel* gaf, en waardoor de [illegible] van kleine huizen, bij gebreke van betaling van belasting of van huurloon, werden uitgezet, krachtens eene, in *référé*, van den Voorzitter der regtbank verkregene ordonnantie. Het is aan dat geëerde lid voorgekomen, dat de artikelen 806 en volgende van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering, genoegzame stof gaven tot wettiging van den onlangs in praktijk gebragten maatregel. Met alle verschuldigde achting aan de erkende regtswetenschap van dien achtenswaardigen persoon, zij het ons vergeven, dat wij in een dergelijk gevoelen niet kunnen instemmen, en dat wij meenen eenige bedenkingen daaromtrent te mogen bekend maken. — Wij zullen ons in deze bepalen tot het kort onderzoek, of het gebruik maken van het regtsmiddel der *référé* in deze ligt in den geest des wetgevers; met andere woorden, of de in gebruik gebragte maatregel op de billijkheid en het goed regt gegrond is; om daarna, meer bepaaldelijk na te gaan, of de wet zelve het middel wettigt. Hoe wenschelijk het soms ook moge zijn, om » kort regt" in te voeren in sommige gevallen, zoo moet echter de vraag op den voorgrond staan, of men niet bijgeval den willekeur voorstaat, als men regtsmiddelen in zwang brengt, door geene wetsbepaling *uitdrukkelijk* bevolen; en wij gelooven dat noch de geest des wetgevers, noch de letter der wet het uitzetten van huurders uit hunne woningen op eene bloote *ordonnance* in *référé* gedoogt. Al wat buiten de gewone manier van handelen geschiedt, trekt onwillekeurig de aandacht van het publiek tot zich; en de bepaling, voorkomende in het voorstel van den Heer VAN RUMM, om den verhuurder, behalve voor de betaalde belastingschuld des huurders, ook nog voor de achterstallige huurpenningen regt van [illegible], in voege zoo als zulks ten voordeele der administratie geschiedt, toe te staan, heeft voorzeker [illegible] moeten voorkomen. Dit heeft geene toepassing voor wat het treden in de regten der administratie betreft, ten behoeve van de betaalde belastingschulden, want zulks vindt grondslag in de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek, en de verleening van min kostbare middelen van executie kan te dien opzigte op regt en billijkheid gegrond schijnen; maar het is geheel anders voor wat de uitwinning en uitzetting voor achterstallige huurpenningen aangaat. De wet heeft de regten van huur en verhuur naauwkeuriglijk bepaald, en zoo er al het een en ander daaromtrent te wenschen overblijft, zoo wettigt zulks geenszins het gebruik maken van niet door de wet geautoriseerde *hulpmiddelen*. Zij heeft geen onderscheid gemaakt tusschen de huur en verhuur van groote of van kleine huizen; en dat kon zij ook niet, zonder ten nadeele der mindere klassen en ten voordeele van meer vermogenden voorregten daar te stellen, waardoor zij inbreuk zoude maken op het beginsel van gelijkheid voor de wet. De meerdere of mindere huurwaarde, de meerdere of mindere grootheid der woningen, gaat den wetgever niet aan; deze betreffen alleen den huurder en verhuurder; zij heeft alleen te regelen de wederkeerige regten en verpligtingen en de wijze van regtsvordering deze punten betreffende; doch zij mag geen onderscheid maken omtrent de hoeveelheid der huurwaarde, voor wat de middelen van executie betreft. Derwijze zoude de willekeur de plaats van het regt vervangen, en de min vermogende in eenen slechteren toestand geplaatst worden dan de meer vermogende. Of zoude de bepaling der huurwaarde, in verband tot de middelen van executie, niet zuiver willekeurig zijn? Men werpe niet op, dat de kostbaarheid der procedure den verhuurder noodzaakt om, of groote geldsommen te spillen, of zijns ondanks, een huurder in zijne woning te laten, die in stede van geld op te brengen, nog voor hem betalen laat; want daarop past het antwoord: » Vermindert in dat geval de hooge prijs der registratie en zegelregten; staat toe, dat in dergelijke zaken het ministerie der procureurs voor den gedaagde althans niet gevorderd wordt, of vermindert in dat geval derzelver loon van verdiensten: maar stelt de kleine huurders niet buiten de wet, door middelen tegen hen te verleenen, welke meer huurprijs betalende personen niet hebben te duchten. Het is dus niet *in de middelen van executie*, maar in de *mindere kostbaarheid* derzelfde middelen, dat het moet gevonden worden. En die *mindere kostbaarheid* laat zich aanprijzen door de billijkheid. De wet heeft geen onderscheid gemaakt tusschen de groote en kleine huurders; de hoogte der huurwaarde heeft geene verschillen van regten, noch verpligtingen daargesteld; en dus mag men die niet zoeken, waar de wet zulks niet gewild heeft. Bovendien is de aanmerking niet geheel te verontachtzamen, dat de verhuurders van kleine woningen *weten*, aan welke gevaren, vooral van *non-betaling*, zij blootstaan; maar daarentegen verhuren zij ook tegen hoogeren prijs hunne vertrekken of kleine woonhuizen, zoodat, als men de afzonderlijke wekelijksche huur bij 't jaar zamentrok, die huurprijs ruim voldoende zoude zijn, om een dikwerf *presumtief deficit* te dekken. Regtsmiddelen in handen te geven, wier gebruik nooit dan met de meeste behoedzaamheid zoude moeten worden aangewend, en waarvan de controle dikwijls hoogst moeijelijk is, schijnt dan afgekeurd te moeten worden; en daartoe bestaat ook volstrekt geene noodzakelijkheid, als men de hooge registratie- en zegelregten verminderde, en het ministerie van procureurs, of facultatief, of min kostbaar maakte. Het gevolg daarvan zoude dan natuurlijk wezen, eene vermindering van griffie-regten, en van kosten van deurwaarder bij executie, en dan zoude, op eene *wettige wijze*, bereikt zijn, wat de verhuurders van kleine woningen verlangen; min kostbare middelen ter uitzetting van huurders, welke aan hunne verpligtingen niet voldoen.

Wij hebben alzoo kortelijk het een en ander bijgebragt, 't welk naar ons gevoelen moet bevestigen, dat, waar de wet zwijgt, het noch in derzelver geest of bedoeling is, om een buitengewoon regtsmiddels van executie tegen de huurders van kleine woningen te verleenen. Laat ons nu overgaan tot het onderzoek, of het uitzetten van kleine huurders, krachtens eene bloote *ordonnantie* van den voorzitter (*of van den regter, welke hem vervangt*) in *référé* bekomen, gewettigd wordt door de artikels 806 en volg. van het wetboek van burgerlijke regtsvordering. — Dit zal de inhoud uitmaken van ons eerstvolgend artikel.

Berigten uit het gebied van Kunsten en Nijverheid.

Nog iets over het vervaardigen van laken uit wollen lompen. — In N°. 262 hebben wij berigt gegeven van een geheel nieuwen tak van goedkoope lakenfabricatie, in de nabijheid van Leeds in Engeland. Wij kunnen er thans nog bijvoegen, dat het op deze wijze bekomen laken, gelijk reeds gezegd werd, wel niet zeer vast en sterk is, maar toch zeer geschikt is voor kussens, schoenen, muilen en dergelijke dingen. Eene groote fabrijk van dezen aard wordt ook gevonden digt bij Batley; en welke uitgebreidheid deze fabricatie reeds aan bekomen heeft, blijkt daaruit, dat tegen-

[illegible] 19 millioen pond wollen lompen uit Duitschland naar Engeland gebragt worden. De Engelschen koopen alzoo vreemde wol, verkoopen daarvan Engelsch dillen op den vast land, koopen de vreemde lompen nogmaals op, en [illegible] nog [illegible] naar het vaste land!

Abbott's rijtuig. — Iemand [illegible] van Boston, heeft eene machine of wagen uitgevonden, [illegible] zonder eenige hulp, met groot gemak, en met eene snelheid van 10 Eng. Mijlen in het uur, in staat is zich voort te bewegen of zelve te rijden. Het beginsel, volgens hetwelk dit werktuig vervaardigd is, moet geheel nieuw zijn, en zoo als de uitvinder zich vleit, eene geheel nieuwe theorie in de werktuigkunde invoeren.

Goudsmederij in Engeland. — De goudsmeden in Engeland bezaten in de Middeneeuwen eene niet onbelangrijke vermaardheid. Anketil, een monnik van St. Alban, maakte zich in het begin der 12de eeuw zoo beroemd in goud-, zilver- en juweliers arbeid, dat de Koning van Denemarken hem als opziener van zijne gouden werken en als bankier en wisselaar beriep. Een paar uit zilver en goud vervaardigde kandelaars, welke Robert, abt van St. Alban, aan Paus Adriaan IV overreikte, waren wegens derzelver voortreffelijke bearbeiding zoo hoog geschat, dat zij den Heiligen Petrus gewijd werden, en veel tot de onderscheiding bijdroegen, welke de abdij genoot. Volgens Muratori waren de Engelsche goud- en zilverwerken reeds in de 8ste eeuw in Italië beroemd.

Looden platen van buitengewone grootte. — De heeren Voisin en Cie. te Parijs vertoonden aan de Maatschappij van aanmoediging (*société d'encouragement*), in Mei ll., dat zij nu in staat waren gegotene looden platen van 3 meters of Ned. ellen breed en 6,5 meters lengte te leveren. Van welk voordeel dit voor alle bedrijven zijn zal, waarbij men groot looden vaatwerk, zonder naden, zoals b. v. groote looden ketels gebruikt, zal ieder zaakkundige nu het oog zien.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DONDERDAG, *den 6den November.*

Nederland. pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en h. u.	pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en h. u.
Werk. Schuld 2½	52 5/16	52⅜	52⅜	Cert. dito 18 31/32. 5	98½		
dito dito 5	99 7/16	99½	99½	Obl. te Lond. 5			
Uitgestel. dito				Certific. Hamb. 5			
Kansbill. dito	22⅞	22 15/16		Ins. in Assig. 6	67⅝	67 11/16	67 11/16
Amort. Synd. 4½	91¼	91⅜	91¼ à ⅜	Certific. dito 6	68		
Dito dito 3½	74⅜			Polen.			
Schatkistbill. 6	100⅜			Aand. B. fl. 300	120½		
Geldegelast. 5	100⅛	100¼		Pruissen.			
Leening 1831. 6.				Dito dito B. 50.	106¾	107	
Hand.-Maats. 4½	100½			Neg. L. 1830. 4	99¼		
Frankrijk.				Oostenrijk.			
Ins. Grootb. 3				Aand. B. f 100.			
Engeland.				Dito dito 250. 4			
Dito p. 12 Aug. 3				Metalliek. 5	98¾	98⅞	98⅞
Spanje.				Dito L. gen. 5			
Certific. Amst. 5	46 9/16	47	46½ à ⅝	Dito. 2½			
Dito f 1000. 3	28⅜	28½	28⅝	Obl. Goll&C. 5			
Uitg. 3 pc. Sch. 5	14⅞	14¾	14¾	Dito. 4			
Cort. B. Lond. 5	43⅞	44	43⅞	Ween. B. act. 3			
Napels.				N. Ween. Aand.	678		
Certific. L&D. 5				Denemarken.			
Dito Falc. & C. 5	90⅞		90¾	Leen. te Lond. 3			
Leen Lond. R. 5				Braziliën.			
Rusland.				Dito Rotsch. 5	79½		
Obl. Hope 1798/1816. 5	102⅞			Grieksche			
Dito 1828/29. 5	103½			Dito te Lond. 5			

. Men zoekt in een Fatsoenlijk Huishouden, zonder kinderen, binnen Breda, ÉÉN of TWEE HEEREN met KOST en INWONING, ieder eene VRIJE KAMER, des verkiezende, aparte Bediening. Nadere informatiën, onder letter B, met *gefrankeerde* brieven, bij de Uitgevers dezes.

M. BAESJOU,

LANGE BRUGSTRAAT LETTER C, N°. 22, TE BREDA.

Heeft de eer de Dames te verwittigen, dat zij gearriveerd is met een aanzienlijk Assortiment zeer fraaije OPGEMAAKTE HOEDEN, naar den laatsten smaak, en belooft eene prompte en civiele bediening.

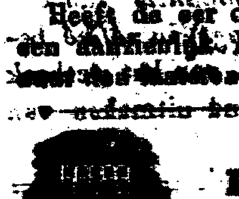

TE HUUR TEGEN MEI 1835:

HET KASTEEL TE MOERGESTEL,

[illegible]

Hetzelve bevat eene [illegible] met Kasten ingerigte Zaal, *zes* Kamers, *drie* Kabinetten, Knechts- en Meiden-Kamer, Keuken, *drie* Kelders en ruime Linnen Zolder, Paardenstal en berging voor Rijtuigen, Hooi en Brand, benevens afzonderlijk Waschhuis met ingemetselden Ketel etc. Is gelegen in het midden van eenen zeer aangenamen, op zijn Engelsch aangelegden Tuin, beplant met [illegible] en weldragende Vruchtboomen, alles omringd met eene [illegible] tot [illegible] aangelegde Buiten-Cingels, [illegible]. Alles [illegible] aan het Dorp; waarbij, des verkiezende, [illegible] WEIDELAND met de daartoe behoorende zeer WILD- en VISCHRIJKE JAGT en VISCHERIJ, [illegible] de gehele Heerlijkheid van Moergestel. Men kan zich tot nadere informatiën adresseren met *franco* brieven aan den Eigenaar M. A. BEKKERS, Burgemeester te Chaam, bij Breda.

HET GEMEENTE-BESTUUR VAN TERHEYDEN,

Brengt ter kennisse van de daarbij belanghebbenden, dat de Jaarlijksche VETTE BEESTENMARKTEN aldaar zullen gehouden worden op Donderdag den 13den, 20. en 27sten November 1834.

Terheyden, den 5. November 1834.

De Burgemeester,
C. A. SEGERS.

AANKONDIGING.

BIJ M. WESTERMAN EN ZOON,

WORDT UITGEGEVEN EN ALOM VERZONDEN:

DE LEIDSMAN DER JEUGD.

Van dit werkje [illegible] ingerigt om de Jeugd eene nuttige en door afwisseling, veraangenaamde lectuur aan te bieden en waarin de Vaderlandsche Geschiedenis bijzonder behandeld zal worden, zal maandelijks een stukje van 32 bladzijden, voor den geringen prijs van 10 cents, in het licht komen. Het eerste stukje, benevens Prospectus zijn alom verzonden.

VERZAMELING

VAN VOORTBRENGSELEN VAN UITHEEMSCHE VERNUFTEN.

4e STUKJE.

INHOUDENDE PROEVEN UIT DE DICHTERLIJKE WERKEN VAN SIR WALTER SCOTT.

DE MUZEN,

NEDERLANDSCH TIJDSCHRIFT VOOR DE BESCHAAFDE EN LETTERKUNDIGE WERELD. N°. 3.

OOK WORDT BIJ DENZELVEN NAGEZONDEN:

Handleiding voor min of meer geoefenden in het ITALIAANSCH BOEKHOUDEN.

. H. FRIJLINK, te Amsterdam, geeft heden uit en heeft alom verzonden:

I. NEDERLANDSCHE VOLKS-ALMANAK voor 1835. (*Kiste-Jaar*) Met Bijdragen van onderscheidene Nederlandsche Dichters en Prozaschrijvers, en voorts met Platen van de Heeren *Ten Cate*, *Oosterhuis*, *Nieuwhoff* en *Veelwaard*. De prijs is: ingenaaid 60 cents, en in karton en koker, verguld op snede, *f* 1,20.

II. Een *tweede en vermeerderde druk* van den NEDERLANDSCHEN VOLKS-ALMANAK voor 1831. (*Eerste Jaar*) Gedrukt op het formaat der volgende jaren en versierd met *nieuwe platen* van de Heeren *Haanen*, *Oosterhuis*, *Tétar van Elven* en *Veelwaard*. Onderscheidene medewerkers van dit Jaarboekje hebben [illegible] met nieuwe Bijdragen in Proza en Poëzij vermeerderd. De prijs is ingenaaid 60 cents. Eigenaars echter van den *eersten druk* (die 50 cents gekost heeft) kunnen hun Exemplaar, met bijbetaling van 10 cents, in alle Boekwinkels tegen dezen *tweeden druk* inruilen. Ook zijn Exemplaren in karton en koker, verguld op snede à *f* 1,20 te bekomen; doch deze moeten voor rekening ontboden worden.

BIJ DE UITGEVERS DEZER ZIET HET LICHT:

De Militaire Spectator,

Tijdschrift

VOOR HET

NEDERLANDSCHE LEGER.

DERDE DEEL, [illegible], N°. 4, GROOT 3½ VEL, IN 8°.

Dit Nommer houdt de volgende belangrijke Bijdragen in:

I. HULDE aan Krijgsmanstrouw en Moed, of de Gedenkzuil te Munchen voor 30,000 Beyeren in den Russischen veldtogt gebleven. — II. OVERZIGT der Veldtogten in de Jaren 1792, 1793, 1794 en 1795, voor zoo verre die op Nederlandschen bodem of op deszelfs grenzen hebben plaats gehad. Artikel 3, vervolg van den veldtogt van 1794. — III. GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN: *Napoleon* en de Fransche Soldaten, of de [illegible] van den Bevelhebber. — IV. PROEVE eener Verhandeling over het gedrag der troepen belast met de dekking des Artillerie in het veld, door *J. C. van [illegible]*; Vervolg van n°. I: dekking gedurende het [illegible] gevecht. — V. BOEKBESCHOUWING, *Mémoires sur la guerre de [illegible] 1825–1830*, par le Major [illegible]. — VI. BIJLAGE, N°. 4, [illegible] overplaatsingen en veranderingen bij het Leger.

Door bovengemelde [illegible] woonplaats, ter Vertaling in het [illegible].

COLLECTION DE MANDELS, [illegible] Colonel *F. de Brack*. Contenant: de la Topographie, de l'arithmétique, géométrie et lever des plans; Fortifications, etc. etc. avec [illegible].

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.